ASESU RISG MEWN ADDYSG GORFFOROL – Y MODEL TRIONGL

POBL
- Disgyblion
- Staff

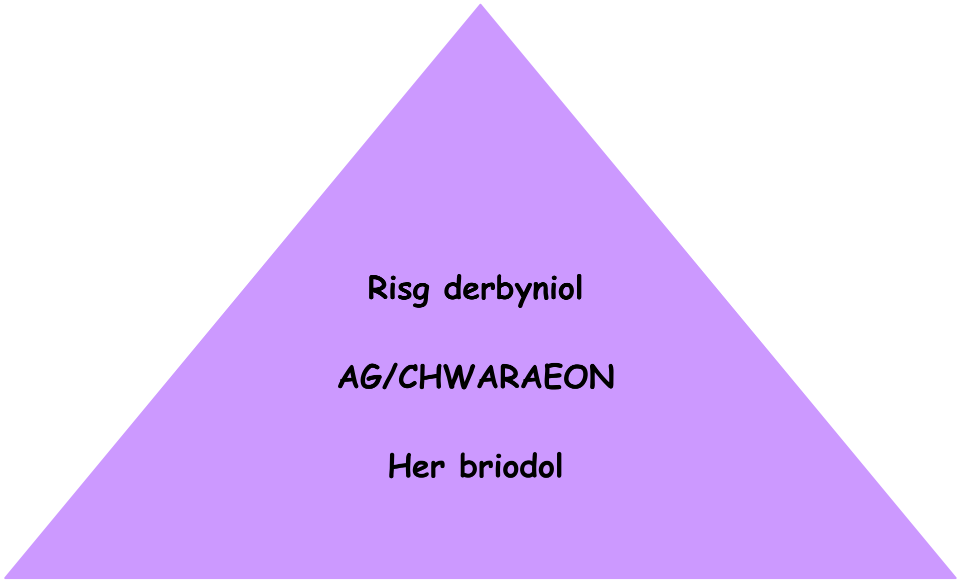

CYD-DESTUN
- Cyfleuster
- Offer
- Trefn ac arferion
- Trafnidiaeth

TREFN
- Trefnu'r dosbarth
- Addysgu
- Paratoi
- Gweithredu brys

Beaumont, Eve, Kirkby, Whitlam 1998

ASESIAD RISG CYFFREDINOL AR GYFER ADDYSG GORFFOROL: MATERION I'W HYSTYRIED YN Y MODEL TRIONGL. (SP2008 t.26-27;296-297)

POBL	CYD-DESTUN	TREFN
1. DISGYBLION/PERFFORMWYR: • Meintiau a chymarebau grwpiau • Dillad / eiddo personol • Dillad priodol i'r gweithgaredd a'r tywydd • Tlysau • Offer diogelwch/diogelu eich hun • Gweithredu polisi cyffyrddiad corfforol / mynediad sylweddol • Gofynion y Ddeddf Anabledd ynghylch mynediad a chymryd rhan mewn AG ar gyfer pobl â nam gwybyddol, ar y golwg neu'r clyw ac echddygol • Disgyblion/perfformwyr yn gwybod y drefn a'r arferion • Sylw i anghenion gofal unigol **2. STAFF (yn cynnwys athrawon dan hyfforddiant, Oedolion sy'n Cefnogi Dysgu, hyfforddwyr ar ymweliad, gwirfoddolwyr ac ati):** • Cymwysterau/profiad/hyder • Gallu i addysgu a disgyblu wedi ei wirio • Datblygiad proffesiynol/Darpariaeth HMS • Lefel briodol o oruchwyliaeth • Gwybodaeth o unigolion a'r grŵp • Sgiliau arsylwi a dadansoddi yn ddigonol • Rheolaeth a disgyblaeth yn ddigonol • Perthnasau yn ddigonol • Cyflyrau meddygol yn hysbys • Dillad/eiddo personol priodol ar gyfer addysgu PESS • Safle addysgu mewn perthynas â pherfformwyr • Mae gan bob un o'r staff/oedolion swyddogaeth/cyfrifoldeb eglur • Cyfathrebu effeithiol rhwng yr athro a gweithwyr cynorthwyol • Sicrwydd yswiriant lle bynnag y mae ei angen? • Tystysgrifau datgelu wedi eu gwirio • Rhieni wedi eu hysbysu; yn cymryd rhan fel y bo angen a phob caniatâd wedi ei gael	**1. CYFLEUSTER:** • Ystafelloedd newid yn ddiogel a phriodol ar gyfer oedran, cam datblygiad a'r system oruchwylio • Defnyddio ar y cyd/cymunedol, diogelu a materion eraill ynglŷn â defnyddio ar y cyd • Dim peryglon na rhwystrau yn y lle gweithio • Llawr glân, gwrthlithro/eglurder dŵr • Digon o le ar gyfer maint y grŵp/gweithgaredd • Materion mynediad ar gyfer pobl ag anableddau • Yn gwybod / cymhwyso'r gweithdrefnau gweithredu • Rheoliadau / darpariaeth tân wedi eu gwirio gan rywun medrus a phob gweithiwr yn eu gweithredu • Arwyddion diogelwch wedi eu gosod • Wedi eu diogelu pan nad oes neb yn eu defnyddio **2. TREFN AC ARFERION:** • Symud yn drefnus i'r lle gweithio/ cyfleusterau oddi ar y safle • Cyflawni gofynion ymweliadau lleol – rhestrau, cymorth cyntaf ac ati • Rhieni wedi eu hysbysu ac unrhyw ganiatâd sydd ei angen wedi ei gael • Rheolaeth ddiogel ar fynediad i'r cyfleuster • Rhybuddion diogelwch wedi eu gosod ac yn effeithiol • Gwagio mewn argyfwng a Chymorth Cyntaf – offer/gweithdrefnau/cyfrifoldebau • Hyfforddiant a gweithdrefnau amddiffyn plant yn eu lle ac yn cael eu dilyn • Deall a chymhwyso meini prawf cyffyrddiad corfforol/ cynnal • Yn gwybod ac yn cymhwyso'r polisi delweddau digidol a'r caniatâd sydd ei angen • Arolygaeth ddigonol ar bob gweithdrefn **3. OFFER:** • Yn cael i'r defnyddio i'r diben y maent wedi eu llunio ar ei gyfer ac yn addas i'r gweithgaredd / grŵp oedran / gallu • Rheolaeth ar weithdrefnau a materion trin/cario/lleoli/casglu/adalw • Hygyrchedd/storio • Offer diogelwch/achub yn bresennol • Gwiriad archwilio blynyddol/cyfnodol • Yn cael eu harchwilio cyn eu defnyddio gan berfformwyr/staff yn unol ag oedran/gallu/gweithgaredd • Ystyriaeth ofalus i unrhyw addasiad ar y pryd • Wedi ei diogelu pan nad oes neb yn eu defnyddio • Defnyddio offer trydanol yn ddiogel **4. TRAFNIDIAETH:** • Defnyddir cwmnïau ag enw da a gweithredir polisi trafnidiaeth • Addasrwydd ar gyfer y ffordd	**1. TREFNU'R DOSBARTH:** • Gwybod y niferoedd/gwirio'r gofrestr • Sganio/cyfrif pennau rheolaidd • Gweithdrefnau rheoli/trefnu grŵp • Arddangosiadau yn gywir • Cynnwys disgyblion gyda nam ar y golwg, clyw, echddygol neu wybyddol **2. ADDYSGU:** • Her/gofynion yn cyfateb i alluoedd, anghenion a hyder y disgyblion? • Gofynion y gweithgaredd yn cyfateb i anghenion y disgyblion • Defnyddio arddull addysgu priodol • Cymhwyso rheolau yn gyson • Defnyddir arfer reolaidd a chymeradwy • Yn gwybod ac yn cymhwyso dulliau cynnal • Ymyrryd yn briodol • Tasgau wedi eu gwahaniaethu • A yw'r staff yn gwybod terfynau eu hymglymiad mewn chwaraeon? **3. PARATOAD A DILYNIANT:** • Mae cynllun gwaith ysgrifenedig yn rhestru'r materion diogelwch sydd i'w dilyn • Twymo/paratoi/ymarfer diogel • Dilyniant seiliedig ar allu? • Wedi cynllunio ar gyfer ailhydradiad / amddiffyniad rhag yr haul • Yn gwybod a chymhwyso arferion graddedig • Gweithgareddau priodol • Darpariaeth yn y rhaglen ar gyfer cyfnodau gweithgarwch / adferiad priodol • Goblygiadau gorchwarae/gorhyfforddi wedi eu gwirio ac yn hysbys **4. GWEITHREDU BRYS:** • Yn gwybod a chymhwyso gweithdrefnau/cynlluniau wrth gefn ar gyfer argyfwng/damwain • A oes modd galw'n gyflym am gymorth cyntaf? • Wedi meddwl trwy'r cynllun wrth gefn

	• Cychwyniad diogel • Defnyddir gwregysau diogelwch a seddau cyfnerthu ar gael os oes angen • Gofynion/cyfrifoldebau gyrwyr • Gwirio rhestrau teithwyr/niferoedd ymadael a dychwelyd • Trefniadau ar gyfer defnyddio ceir rhieni • Mannau cychwyn a gollwng wedi eu hysbysu	

ASESIADAU RISG AR GYFER ADDYSG GORFFOROL:

YSGOL: **ARWEINYDD PWNC:** **DYDDIAD YR ASESIAD:**

a) MATERION CYFFREDINOL:

Dylid addasu'r ffurflen hon i fod yn benodol i'r ysgol trwy newid, dileu neu ychwanegu cwestiynau penodol. Am ragor o wybodaeth cyfeiriwch at "afPE Safe Practice in PESS 2008". Lle bynnag y defnyddir yr adnodd hwn, mae'n angenrheidiol bod staff yn gwybod ei leoliad a'i gynnwys.

Ticiwch yr ail golofn (boddhaol – h.y. diogel/risg isel) lle mae ychydig iawn o bryderon iechyd a diogelwch ynglŷn â'r mater hwnnw neu y tybir ei fod yn ddiogel oherwydd arferion a safonau presennol. Ticiwch y drydedd golofn (anfoddhaol/anniogel/risg sylweddol) os oes pryderon ynghylch iechyd a diogelwch (ynglŷn â'r mater penodol yng ngholofn 1) lle mae angen rhagor o weithredu ar frys i wneud y mater yn ddiogel. Lle bynnag y tybir bod risg sylweddol, nodwch yn y bedwaredd golofn pwy allai gael ei niweidio gan y risg sylweddol hwnnw – disgyblion (D), staff (S) ac/neu ymwelwyr (Y) eraill. Mae angen rhestru yn y bumed golofn strategaethau a rheolaethau (ychwanegol i'r arferion presennol) i wneud y risgiau sylweddol hyn yn ddiogel. Mae'r golofn olaf ar gyfer gwiriad rheoli/arolygu er mwyn sicrhau bod tasgau a ddynodir wedi eu cwblhau.

Atebwch y cwestiynau isod a llenwi ffurflen ar gyfer pob cyfleuster (tudalen 8) - enghraifft batrymol ar dudalen 9 - ac un ar gyfer gweithgareddau wedi eu trefnu i ffwrdd (tudalennau 10-11.)

Bydd angen asesiadau risg ar wahân ar gyfer pob digwyddiad arbennig (e.e. diwrnod mabolgampau neu ymweliad oddi ar y safle sy'n ymwneud â chwaraeon).

MATERION AR Y SAFLE	**BODDHAOL** (anaf yn annhebygol neu fach yn unig)	**ANFODDHAOL/ ANNIOGEL/ RISG SYLWEDDOL** (anaf yn debygol os na fydd wedi ei ddatrys)	**AR BWY MAE'N EFFEITHIO? (D.S.Y.)**	**CYWIRIADAU RHEOLI A FWRIEDIR**	**GWIRIWYD GAN: Llofnod/Dyddiad**
A. POBL: 1.Disgyblion: i. A oes adegau pan yw meintiau grwpiau neu'r gymhareb athro/disgybl yn peryglu sefyllfa? ii. A yw'r dillad a'r esgidiau yn briodol i bob gweithgaredd? iii. A yw'r polisi o dynnu tlysau ac eiddo personol eraill yn cael ei weithredu'n gyson? iv. A yw offer diogelwch/diogelwch personol ar gael ac yn cael eu defnyddio lle mae eu hangen – e.e. crimogau? v. A yw polisïau'r ysgol ynglŷn â chyffyrddiad corfforol (cynnal) a mynediad sylweddol (1:1) yn hysbys ac yn cael eu gweithredu'n effeithiol? vi. A oes pryderon ynghylch gofynion y Ddeddf Anabledd o ran mynediad a chymryd rhan mewn AG ar gyfer pobl â nam gwybyddol, ar y golwg neu'r clyw neu echddygol? vii. A yw'r disgyblion yn gwybod gweithdrefnau ac arferion PESS ac yn eu gweithredu'n ddiogel? viii. A oes materion gofal unigol heb gael y sylw priodol? ix. A oes materion diogelwch ynghylch cymryd rhan mewn unrhyw weithgaredd penodol?					
x. A oes unrhyw bryderon diogelwch eraill sy'n ymwneud â disgyblion y mae angen sylw iddynt? (Rhestrwch y rhain yma):	(Na)				

MATERION AR Y SAFLE	**BODDHAOL** (anaf yn annhebygol neu fach yn unig)	**ANFODDHAOL/ ANNIOGEL/ RISG SYLWEDDOL** (anaf yn debygol os na fydd wedi ei ddatrys)	**AR BWY MAE'N EFFEITHIO? (D.S.Y.)**	**CYWIRIADAU RHEOLI A FWRIEDIR**	**GWIRIWYD GAN: Llofnod/Dyddiad**
A. POBL: 2. Staff: i. A oes gan bob un o'r staff gymwysterau, profiad, hyder a medrusrwydd digonol i gyflawni eu hymrwymiadau addysgu/hyfforddi yn ddiogel? ii. A oes rhyw drefn yn bodoli i arolygu bod cymwysterau yn gyfredol, yn enwedig ar gyfer amgylcheddau/gweithgareddau gyda mwy o risg? iii. A yw gallu pob un o'r staff i addysgu a disgyblu yn cael ei wirio? iv. A oes ar unrhyw un angen rhyw fath o ddatblygu neu gymorth proffesiynol i ddibenion addysgu diogel v. A yw'r staff yn goruchwylio disgyblion yn briodol i ymddygiad, cam datblygiad a chynllun y cyfleuster? vi. A oes adegau pan mae angen rhagor o oruchwylio ond nid yw ar gael? vii. A oes adegau pan nad oes goruchwyliaeth ar ddisgyblion, sy'n peri pryder? viii. A oes gan staff ddigon o wybodaeth am yr unigolion a'r grwpiau y maent yn eu haddysgu i gadw'r sefyllfa yn ddiogel? ix. A oes problemau rheolaeth/disgyblaeth/ymddygiad gan unrhyw ddisgybl/grŵp gydag unrhyw oedolyn yn eu haddysgu, sy'n peri pryderon ynghylch diogelwch? x. A yw cyflyrau meddygol disgyblion yn hysbys i unrhyw oedolyn sy'n dysgu unigolyn? xi. A yw gwybodaeth feddygol berthnasol yn cael ei throsglwyddo bob amser i staff sy'n ymweld cyn iddynt addysgu grŵp? xii. A yw sgiliau arsylwi a dadansoddi'r staff yn ddigonol? xiii. A yw dillad neu eiddo personol staff yn briodol ar gyfer addysgu PESS? xiv. A yw pob un o'r staff yn arddangos safleoedd addysgu priodol mewn perthynas â'r rhai sy'n cymryd rhan? xv. A yw pob un o'r staff yn gwybod ei swyddogaeth a chyfrifoldebau? xvi. A yw cyfathrebu effeithiol rhwng yr athro a staff cynorthwyol yn amlwg? xvii. A oes gan bob oedolyn sy'n addysgu grwpiau sicrwydd yswiriant priodol lle bo ei					

angen? xviii. A yw tystysgrifau datgelu wedi eu hanfon ar gyfer pob un o'r staff cynorthwyol?					
xix. A oes unrhyw bryderon diogelwch eraill sy'n ymwneud â staff y mae angen sylw iddynt? (Rhestrwch y rhain yma):	(Na)				
MATERION AR Y SAFLE	**BODDHAOL** (anaf yn annhebygol neu fach yn unig)	**ANFODDHAOL/ ANNIOGEL/ RISG SYLWEDDOL** (anaf yn debygol os na fydd wedi ei ddatrys)	**AR BWY MAE'N EFFEITHIO? (D.S.Y.)**	**CYWIRIADAU RHEOLI A FWRIEDIR**	**GWIRIWYD GAN: Llofnod/Dyddiad**
B. CYD-DESTUN: 3. Gweithdrefnau/arferion: i. A yw'r pennaeth yn gwybod am bob gweithgaredd a gynigir? ii. A yw gofynion ymweliadau lleol wedi eu cyflawni – rhestrau, cymorth cyntaf ac ati? iii. A yw rhieni'n cael eu hysbysu a chael unrhyw ganiatâd sydd ei angen? iv. A yw symudiad i'r lleoedd gwaith yn ddiogel a threfnus? v. A oes rheolaeth ddiogel ar fynediad i bob cyfleuster? vi. A yw offer, gweithdrefnau a chyfrifoldebau cymorth cyntaf yn hysbys i'r staff a (lle bo'n briodol) i'r disgyblion? vii. A yw hysbysiadau gwybodaeth Diogelwch yn amlwg, mewn lle amlwg, yn effeithiol, wedi'u rhannu a'u gweithredu? viii. A yw'r gweithdrefnau gwagio brys yn hysbys? ix. Gweithdrefnau a hyfforddiant amddiffyn plant yn eu lle? x. A yw'r polisi delweddau digidol a phob caniatâd sydd ei angen yn hysbys ac yn cael eu gweithredu? xi. A oes arolygaeth ddigonol ar bob gweithdrefn?					
xii. A oes unrhyw bryderon diogelwch eraill sy'n ymwneud â gweithdrefn/arferion, sy'n gofyn sylw? (Rhestrwch y rhain yma):	(Na)				
B. CYD-DESTUN: 4. Offer: i. A yw offer yn cael eu defnyddio i'r diben y lluniwyd hwy ar ei gyfer? ii. A yw'r holl offer mewn cyflwr da ac yn cael eu defnyddio'n ddiogel, yn cynnwys eitemau trydanol? iii. A yw'r offer o ran maint, math, pwysau, ansawdd ac addasrwydd yn briodol i oedran, maint corfforol a chryfder y disgyblion? iii. A yw'r disgyblion wedi eu haddysgu i gario, symud, lleoli ac adalw offer yn ddiogel?					

iv. A yw lleoli offer a goruchwylio cario yn cael ei rheoli lle bo hynny'n briodol? v. A yw'r staff yn archwilio'r offer cyn i'r rhai sy'n cymryd rhan eu defnyddio? vi. A yw'r staff yn archwilio'r offer yn rheolaidd cyn eu defnyddio ac yn rhoi gwybod am unrhyw ddiffygion a welir? vii. A oes modd mynd at yr offer yn rhwydd a'u rhoi i gadw'n ddiogel? viii. A yw'r staff a'r disgyblion yn gwybod ac yn gweithredu'r arferion ar gyfer casglu, adalw a newid offer? ix. A oes pryderon eraill mewn unrhyw weithgaredd o ran trin, cario a lleoli offer? x. A oes archwiliad blynyddol gan gwmni arbenigol ar offer gymnasteg, chwarae a ffitrwydd? xi. A oes caniatâd i unrhyw ddefnyddio byrfyfyr ar offer? xii. A yw'r holl offer diogelwch ac achub sydd eu hangen yn bresennol?					
xiii. A oes pryderon diogelwch eraill sy'n ymwneud ag offer sy'n gofyn sylw? (Rhestrwch y rhain yma):	(Na)				
MATERION AR Y SAFLE	**BODDHAOL** (anaf yn annhebygol neu fach yn unig)	**ANFODDHAOL/ ANNIOGEL/ RISG SYLWEDDOL** (anaf yn debygol os na fydd wedi ei ddatrys)	**AR BWY MAE'N EFFEITHIO? (D.S.Y.)**	**CYWIRIADAU RHEOLI A FWRIEDIR**	**GWIRIWYD GAN: Llofnod/Dyddiad**
B. CYD-DESTUN: 5. Trafnidiaeth (lle defnyddir ar gyfer PESS): i. A oes polisi eglur ar waith lle bynnag y mae unrhyw fath o drafnidiaeth yn cael ei defnyddio? ii. A yw cerbydau'r ysgol yn cael eu harchwilio i weld a ydynt yn addas ar gyfer y ffordd cyn eu defnyddio? iii. A yw cwmni bws/tacsi ag enw da yn cael ei ddefnyddio? iv. A oes gweithdrefnau eglur ynglŷn â defnyddio ceir rhieni? v. A yw'r mannau cychwyn yn ddiogel? vi. A yw gwregysau diogelwch yn cael eu defnyddio bob amser? vii. A yw seddau cyfnerthu ar gael lle mae eu hangen? viii. A ydynt bob amser yn cyfrif faint sy'n ymadael ac yn dychwelyd i drafnidiaeth? ix. A yw gofynion a chyfrifoldebau gyrwyr yn hysbys ac yn cael eu gweithredu? x. A oes system gysylltu brys yn barod? xi. A oes pryderon ynglŷn â goruchwyliaeth wrth yrru? xii. A oes gweithdrefn ar gyfer rhyddhau disgyblion wedi digwyddiad allan o'r ysgol, y mae pob un o'r staff, disgyblion a rheini/gofalwyr yn ei deall, ei derbyn a'i gweithredu? xiii. A oes gweithdrefnau yn eu lle os bydd problem yn digwydd gyda thrafnidiaeth?					
xiv. A oes pryderon diogelwch eraill sy'n ymwneud â thrafnidiaeth sy'n gofyn sylw? (Rhestrwch y rhain yma):	(Na)				

C. TREFN: 6. Trefnu'r Dosbarth: i. A yw niferoedd grwpiau bob amser yn hysbys/wedi eu gwirio? ii. A yw'r gofrestr yn cael ei galw ar gyfer pob gwers? iii. A yw staff yn sganio neu gyfrif pennau yn rheolaidd ar ddechrau / yn ystod / ar ddiwedd gwersi? iv. A yw gweithdrefnau trefnu / rheoli grwpiau yn ddiogel ac yn cael eu gweithredu'n gyson? v. A yw arddangosiadau yn gywir ac yn cael eu gweithredu'n ddiogel? vi. A oes darpariaeth briodol ar gyfer disgyblion gyda nam ar y golwg, y clyw, echddygol neu wybyddol, er mwyn iddynt gymryd rhan yn ddiogel? vii. A oes pryderon ynghylch diogelwch penodol i weithgaredd?					
viii. A oes pryderon eraill ynghylch diogelwch sy'n ymwneud â threfn y dosbarth, sy'n gofyn sylw? (Rhestrwch y rhain yma):	(Na)				

MATERION AR Y SAFLE	**BODDHAOL** (anaf yn annhebygol neu fach yn unig)	**ANFODDHAOL/ ANNIOGEL/ RISG SYLWEDDOL** (anaf yn debygol os na fydd wedi ei ddatrys)	**AR BWY MAE'N EFFEITHIO? (D.S.Y.)**	**CYWIRIADAU RHEOLI A FWRIEDIR**	**GWIRIWYD GAN: Llofnod/Dyddiad**
C. TREFN: 7. Addysgu: i. A yw'r gofynion/her yn y sesiynau yn cyfateb i alluoedd, anghenion a hyder y disgyblion? ii. A yw arddulliau dysgu priodol yn cael eu defnyddio i sicrhau diogelwch? iii. A yw arferion rheolaidd a chymeradwy yn cael eu defnyddio bob amser? iv. A yw dulliau o gynnal corfforol a chodi a chario yn hysbys ac yn cael eu gweithredu lle bo'n briodol? v. A yw ymyrraeth yn briodol i anghenion unigol disgyblion? vi. A yw tasgau wedi eu gwahaniaethu i gyfateb i alluoedd a hyder unigol? vii. A yw rheolau'n cael eu gweithredu'n gyson mewn chwaraeon? viii. A yw'r staff yn gwybod terfynau eu hymglymiad mewn chwaraeon, ymarferion ac arddangosiadau sy'n cynnwys disgyblion? ix. A yw'r rhaglen chwarae yn caniatáu cyfnodau gweithgaredd/adferiad priodol? x. A oes pryderon ynghylch diogelwch penodol i weithgaredd?					

xi. A oes pryderon eraill ynghylch diogelwch sy'n ymwneud ag addysgu sy'n gofyn sylw? (Rhestrwch y rhain yma):	(Na)				
C. TREFN: 8. Paratoad a Dilyniant: i. A yw cynlluniau gwaith/canllawiau eraill yn rhestru'r materion diogelwch sydd i'w dilyn? ii. A yw gwersi yn cynnig modd twymo ac oeri yn effeithiol? iii. A yw'r staff yn arolygu twymo dan arweiniad disgyblion? xii. A yw dilyniant yn seiliedig ar allu? A yw arferion dilyniadol yn hysbys ac yn cael eu gweithredu? iv. A oes darpariaeth ar gyfer ailhydradiad / amddiffyn rhag yr haul? v. A yw goblygiadau gorchwarae/ gorhyfforddi yn cael eu harchwilio/yn hysbys?					
vi. A oes pryderon eraill ynglŷn â diogelwch sy'n ymwneud â pharatoi, sy'n gofyn sylw? (Rhestrwch y rhain yma):	(Na)				
i. **C. TREFN: 9. Gweithredu brys/mewn argyfwng:** ii. A yw gweithdrefnau damwain ac argyfwng ar gyfer ymdrin â digwyddiadau a allai ddigwydd yn ystod gwersi ac ymweliadau wedi eu hegluro, gyda phob un o'r staff yn eu gwybod a'u gweithredu? iii. A oes modd galw am a darparu cymorth cyntaf ar frys? iv. A yw cynlluniau wrth gefn i ymdrin â digwyddiadau a allai ddigwydd yn ystod gwersi ac ymweliadau wedi eu hegluro, gyda phob un o'r staff yn eu gwybod a'u gweithredu?					
v. A oes pryderon eraill ynglŷn â diogelwch sy'n ymwneud ag argyfwng/cynlluniau wrth gefn, sy'n gofyn sylw? (Rhestrwch y rhain yma):	(Na)				

b) ASESIADAU O GYFLEUSTERAU AR Y SAFLE: **(cwblhewch un o'r rhain ar gyfer pob cyfleuster)**

Cyfleuster 1/2/3/4/5: **Dyddiad:** **Asesydd:**

MATERION	DIOGEL/ RISG ISEL	ANNIOGEL/ RISG SYLWEDDOL	EFFEITHIWYD DSY?	CYWIRIADAU RHEOLI A FWRIEDIR	GWIRIWYD GAN: Llofnod/Dyddiad
• Ystafelloedd newid yn ddiogel? • A yw'r ystafelloedd newid yn ddiogel pan nad oes neb yn eu defnyddio? • Lle gweithio heb beryglon?					

• Llawr glân, gwrthlithro yn fodd i droedio'n ddiogel? • Os oes pwll nofio – a yw eglurder y dŵr yn dda? • Digon o le ar gyfer maint y grŵp/gweithgaredd? • A oes pryderon ynglŷn â diogelwch penodol i weithgaredd? • A yw'r storio yn ddigonol ac yn ddiogel? • Goleuadau diogel a digonol ar gyfer gweithgareddau? • Materion mynediad ar gyfer pobl ag anableddau? • Gweithdrefnau gweithredu yn hysbys ac yn cael eu gweithredu? • Rheoliadau/darpariaeth tân yn cael eu gwirio gan rywun medrus a'u gweithredu gan bob un o'r staff? • Arwyddion diogelwch wedi eu gosod? • A yw'r ystafelloedd newid a'r cyfleuster wedi eu sicrhau/diogelu pan nad oes neb yn eu defnyddio? • Pryderon ynglŷn ag offer?					

ASESIAD O GYFLEUSTER - ENGHREIFFTIOL: *Campfa* **Dyddiad:** **Aseswyr:**

MATERION	DIOGEL/ RISG ISEL	ANNIOGEL/ RISG SYLWEDDOL	EFFEITHIWYD DSY?	CYWIRIADAU RHEOLI A FWRIEDIR	GWIRIWYD GAN: Llofnod/Dyddiad
• **Ystafelloedd newid yn ddiogel?** Rhwyllau gwifren uwchben y meinciau yn rhydd ac wedi torri gydag ymylon miniog – anafiadau trwy dorri yn debygol		√	DSY	**Angen eu trwsio**	
• **Lle gweithio heb beryglon?** Teils y nenfwd wedi torri a heb fod yn eu lle - gallent ddisgyn ac anafu		√	DSY	**Angen gosod o'r newydd ar frys**	

• **Diogel o dan draed?**	√				
• **Digon o le ar gyfer maint y grŵp/gweithgaredd?**	√				
• **A oes pryderon ynglŷn â diogelwch penodol i weithgaredd?**	√				
• **Storio digonol a diogel?** Storfa fach – ffenestr wedi ei thorri – darnau o wydr ar y llawr a'r offer – perygl i'r staff a gellid eu sathru i mewn i lawr y gampfa a bod yn beryglus i ddefnyddwyr		√	S	**Angen ysgubo a gosod o'r newydd ar frys.**	
• **Goleuadau diogel a digonol ar gyfer gweithgareddau?**	√				
• **Materion mynediad ar gyfer pobl ag anableddau?**	√				
• **Gweithdrefnau gweithredu yn hysbys ac yn cael eu gweithredu?**	√				
• **Rheoliadau tân yn cael eu gweithredu?** Trampolîn yn rhwystro un allanfa dân. Bolltau ar allanfa dân arall (yr un fwyaf tebygol o gael ei defnyddio) - gallai rwystro disgyblion bach rhag cyrraedd a dianc		√	DSY	**Rhaid symud y trampolîn i'w chadw mewn lle arall. Rhaid peidio â chloi drysau tân heblaw gyda'r bar gwthio – angen newid hyn ar unwaith**	
• **Arwyddion diogelwch wedi eu gosod?**	√				
• **Wedi eu sicrhau pan nad oes neb yn eu defnyddio?**	√				
• **Pryderon ynglŷn ag offer?** Storfa fawr – bwâu, saethau a phicelli yn rhydd yn y gornel; - trampetau heb eu hanablu/cloi.		√		**Rhaid symud bwâu, saethau a phicelli ar unwaith rhag ofn eu defnyddio heb awdurdod** **Rhaid cloi/anablu trampetau ar unwaith rhag ofn eu defnyddio heb awdurdod**	

a. ASESIAD RISG CYFFREDINOL AR GYFER CHWARAEON YSGOL: MATERION I'W HYSTYRIED YN Y MODEL TRIONGL. Cyf: Arfer Diogel 2008 t 305, 308-9 a 355-7.		
POBL	CYD-DESTUN	TREFN
1. Disgyblion/y rhai sy'n cymryd rhan: • meintiau grwpiau – priodol i faint y lle, gofynion y gweithgaredd a rheolaeth? • angen rhagor o oruchwyliaeth? • rheolaeth/disgyblaeth/ymddygiad • galluoedd unigol a grŵp • anghenion yn cyfateb i ofynion y gweithgaredd	**1. Cyfleuster:** • adran newid – y lle agored, pegiau, wyneb y llawr ac ati yn ddiogel? • cyfleusterau cawod – rheoli tymheredd, digon o le, gwrthlithro, dim ymwthiadau miniog ac ati? • mynediad i'r cyfleuster – yn ddiogel a sicr pan nad oes neb yn ei ddefnyddio? • y ffordd at a'r mynediad o'r ystafelloedd newid i fan cynnal y gweithgaredd yn ddiogel ar gyfer y rhai sy'n cymryd rhan, yn enwedig yr ifanc/gwan? • arwyneb chwarae/eglurder y dŵr yn ddiogel?	**1. Trefnu a rheoli'r grŵp/tîm:** • gwybod y niferoedd/gwirio'r gofrestr • sganio/cyfrif pennau yn rheolaidd • gweithdrefnau rheoli/trefnu grŵp • twymo/paratoi/ymarfer diogel • cynnwys disgyblion gyda nam ar y golwg, clyw/echddygol neu wybyddol

- dillad/diogelwch personol – priodol i'r gweithgaredd a'r amgylchiadau
- tlysau
- cyflyrau meddygol yn hysbys
- polisi ynglŷn â chyffyrddiad corfforol/mynediad sylweddol yn cael ei weithredu
- gofynion y Ddeddf Anabledd ynglŷn â mynediad a chymryd rhan mewn AG ar gyfer pobl â nam gwybyddol, ar y golwg neu'r clyw, neu echddygol
- disgyblion/perfformwyr yn gwybod arferion a gweithdrefnau
- agweddau eraill?

2. Staff:
- cymwysterau/profiad/hyder
- angen DPP?
- goruchwyliaeth bob amser
- gwybodaeth o unigolion a'r grŵp
- sgiliau arsylwi a dadansoddi yn ddigonol
- rheolaeth a disgyblaeth yn ddigonol
- dillad/eiddo personol yn briodol ar gyfer hyfforddi chwaraeon
- safle hyfforddi mewn perthynas â pherfformwyr
- cynorthwywyr yn gwybod terfynau eu swyddogaeth/cyfrifoldeb
- cyfathrebu effeithiol rhwng yr athro a staff cynorthwyol
- sicrwydd yswiriant lle bo angen?
- wedi gweld tystysgrifau datgelu
- hysbysu a chynnwys rhieni fel y bo angen
- agweddau eraill?

- diogel o dan draed - gwrthlithro, dim pantiau na rhannau sydd wedi codi?
- cymaint ac y bo modd o leoedd gweithio a rhedeg-i-ffwrdd rhydd/diogel – dim rhwystrau ac ymwthiadau sy'n debygol o beri anafiadau?
- uchder y lle gweithio a'r goleuadau yn briodol ac yn ddiogel ar gyfer gweithgaredd?
- pyst gôl/byrddau/rhwydi ac ati yn ddiogel, sicr ac mewn cyflwr da?
- a yw'r lle gweithio/chwarae wedi ei ddiffinio'n eglur, yn ddigon o faint ac yn ddiogel i'w ddefnyddio? Unrhyw faglau amlwg?
- offer/trefniadau/cyfrifoldebau cymorth cyntaf yn hysbys ac yn cael eu gweithredu?
- gweithdrefnau/cynlluniau wrth gefn ar gyfer argyfwng/damwain yn hysbys ac yn cael eu gweithredu?
- allanfeydd tân yn glir gyda modd mynd allan mewn argyfwng?
- diffoddwyr tân/rhybuddion ac ati yn bresennol ac yn y lleoliadau cywir?
- gofynion y Ddeddf Anabledd ynghylch mynediad a chymryd rhan mewn chwaraeon ar gyfer pobl gyda nam gwybyddol, ar y golwg neu'r clyw, neu echddygol yn cael eu gweithredu?
- unrhyw faterion ar y cyd?
- gweithdrefnau gweithredu'r lleoliad, cynllun gweithredu brys, materion asesu risgiau, yn hysbys ac yn cael eu gweithredu a'u cyfathrebu

2. Gweithdrefnau/arferion:
- gwybodaeth berthnasol wedi ei rhoi i ddisgyblion a rhieni/gofalwyr
- ffurflenni caniatâd wedi eu llenwi a'u gwirio lle bo hynny'n berthnasol
- trefniadau cilyddol yn eu lle ar gyfer diogelwch disgyblion? – sef darpariaeth o gymorth cyntaf, goruchwyliaeth frys
- unrhyw faterion goruchwyliaeth
- symud yn drefnus i'r lle gweithio
- agweddau eraill?

3. Offer:
- yn cael eu defnyddio i'r diben y lluniwyd hwy ar ei gyfer
- addas i'r gweithgaredd/grŵp oedran/gallu
- materion ynglŷn â thrin/cario/lleoli/hygyrchedd/storio/casglu/adalw
- offer diogelwch/achub yn bresennol
- wedi eu gwirio gan y perfformwyr cyn eu defnyddio
- dim addasu ar y pryd
- agweddau eraill?

4. Trafnidiaeth/taith:
- defnyddir cwmnïau ag enw da a gweithredir polisi trafnidiaeth ddiogel
- addasrwydd ar gyfer y ffordd wedi ei wirio
- mannau cychwyn a glanio diogel
- gwregysau diogelwch yn cael eu defnyddio a seddau cyfnerthu ar gael os bydd angen
- gofynion/cyfrifoldebau gyrwyr yn hysbys ac yn cael eu gweithredu
- rhestri teithwyr/niferoedd yn ymadael a dychwelyd wedi eu gwirio
- trefniadau ar gyfer defnyddio ceir rhieni
- rhieni wedi eu hysbysu am y mannau cychwyn a rhyddhau

- agweddau eraill?

2. Hyfforddi:
- sesiynau wedi'u cynllunio
- technegau yn cael eu haddysgu a'u harolygu
- gweithredu rheolau yn gyson
- arferion rheolaidd a chymeradwy ar waith
- ymyrryd yn briodol
- gwybod a gweithredu arferion dilyniadol/graddedig
- gweithgareddau priodol
- agweddau eraill?

3. Paratoi:
- offer – maint/math/ansawdd/addasrwydd
- cario/symud/gosod offer
- storio
- polisi diogelwch yn cael ei weithredu
- agweddau eraill?

4. Gweithredu brys/argyfwng:
- gweithdrefnau/cynlluniau wrth gefn ar gyfer argyfwng/damwain yn hysbys ac yn cael eu gweithredu
- agweddau eraill?

c. GWEITHGAREDDAU I FFWRDD: **(llenwch un ffurflen ar gyfer pob blwyddyn i gynnwys pob gweithgaredd sydd wedi ei drefnu – yr un yw'r gweithdrefnau)** **Dyddiad:**

MATERION	DIOGEL/ RISG ISEL	ANNIOGEL/ RISG SYLWEDDOL	EFFEITHIWYD DSY?	CYWIRIADAU RHEOLI A FWRIEDIR	GWIRIWYD GAN: Llofnod/Dyddiad

• Disgyblion/y rhai sy'n cymryd rhan • Staff • Cyfleuster/lleoliad • Gweithdrefnau • Offer • Trafnidiaeth • Trefn grŵp/tîm • Hyfforddi • Paratoi • Gweithredu brys/argyfwng					

Llofnod (AP)... Llofnod: Pennaeth... Dyddiad:..